

**Cele wychowawcze realizowane  
na poszczególnych przedmiotach  
w klasach IV- VIII**

Język polski    Nadrzędnym celem jest wychowanie kompetentnego, świadomego odbiorcy literatury i kultury, znającego zarówno tradycję, jak i współczesną kulturę, poprzez nabywanie i rozwijanie umiejętności wsparte potrzebną wiedzą w zakresie kształcenia językowego i kulturalno-literackiego.

#### Cele szczegółowe

- Wdrażanie do planowania własnego uczenia się:

- samodzielnego, w grupie, z pomocą nauczyciela;
- świadomego i odpowiedzialnego;
- uwzględniającego kontrolę przebiegu, rezultatów i postępu pracy.

- Aranżowanie działania:

- celowego i odpowiedzialnego;
- indywidualnego i we współpracy;
- odtwórczego, przekształcającego i twórczego;
- integrującego ze środowiskiem, zaspokajającego poczucie więzi z innymi;
- zmierzającego do zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez:
  - mówienie, słuchanie, pisanie, czytanie, patrzenie, zauważanie, nazywanie, działania plastyczne, projektowanie, inscenizowanie;
  - kultywowanie tradycji narodowej;
  - wykorzystanie technologii informacyjnej.

- Umożliwienie poznawania:

- różnych tekstów kultury (ich treści, gatunków, tworzywa, środków wyrazu), pozwalających poznać ojczyznę, zarówno tę najbliższą (dom, region), jak i dalszą (kraj) oraz uniwersalną (kultura, świat);
- źródeł informacji;
- struktury języka i sposobów jego funkcjonowania jako narzędzia porozumiewania się;
- tradycji i dokonań cywilizacyjnych ludzkości, zwłaszcza w kulturze europejskiej;
- pojęć związanych z literaturą, językiem, kulturą.

- Stwarzanie okazji do komunikowania:

- werbalnego i niewerbalnego;
- poprawnego, skutecznego, adekwatnego do sytuacji;
- etycznego i estetycznego;
- kreatywnego.

- Umożliwienie samopoznania w obszarach:

- akceptacja indywidualności własnej i drugiego człowieka;
- wiara we własne możliwości;
- dociekliwość intelektualna, niezależność myślenia i twórcze rozwiązywanie problemów;
- odpowiedzialność za własne uczenie się;

- krytycyzm i odwaga przeciwstawienia się postawom nieetycznym i zagrożeniom cywilizacyjnym;
- wrażliwość, optymizm, empatia, kultura osobista, moralność;
- potrzeby własne i drugiego człowieka, godność własna i innych, prawa jednostki i zbiorowości;
- wolność osobista a przewidywanie konsekwencji własnych zachowań, odpowiedzialność i obowiązki;
- samoocena i doskonalenie.

## Język obcy

### Język

#### angielski i niemiecki

- Zaciekawienie uczniów różnorodnością i bogactwem innych kultur i tradycji.
- Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia (geografia, historia, sztuka krajów anglojęzycznych i niemieckojęzycznych).
- Rozwijanie otwartości i tolerancji wobec innych kultur.
- Zainteresowanie uczniów językiem obcym jako narzędziem poznania i komunikacji.
- Rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości językowe.
- Stopniowe przygotowanie ucznia do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego.
- Rozwijanie umiejętności społecznych (komunikacja w różnych sytuacjach życiowych).
- Kształtowanie humanizmu i humanitaryzmu.
- Poznawanie i rozumienie świata, człowieka i wartości.

## Matematyka

### Rozwijanie osobowości

- Kształtowanie pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego oraz postawy dociekliwości.
- Wyrabianie nawyku obserwacji i eksperymentowania.
- Rozwijanie samodzielności w poszukiwaniu i zdobywaniu informacji.
- Nauczanie dobrej organizacji pracy, wyrabianie systematyczności, pracowitości i wytrwałości.
- Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie.
- Nauczanie przedstawiania rozwiązań problemów i zadań w sposób czytelny.
- Wyrabianie nawyków sprawdzania otrzymanych odpowiedzi i korygowania błędów.

### Rozwijanie myślenia

- Rozwijanie pamięci oraz umiejętności myślenia abstrakcyjnego i logicznego rozumowania.
- Rozwijanie umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem.
- Przygotowanie do korzystania z tekstów dotyczących różnych dziedzin wiedzy oraz tekstów użytkowych.
- Rozwijanie umiejętności interpretowania informacji.
- Rozwijanie zdolności i zainteresowań matematycznych.
- Uczenie dostrzegania prawidłowości matematycznych w otaczającym świecie.
- Kształtowanie umiejętności stosowania schematów, symboli literowych i rysunków przy rozwiązywaniu różnych zadań i problemów w sytuacjach codziennych.

## Przyroda

- Rozwijanie motywacji do zdobywania wiedzy, rozwijanie zainteresowań otaczającym światem;
- Nabywanie nawyków staranności, rzetelności i dokładności w wypełnianiu zadań, wyciąganiu wniosków oraz przekazywaniu informacji
- Wdrażanie do efektywnej pracy zespołowej;
- Kształtowanie takich cech jak: dociekliwość, rzetelność, wytrwałość i upór w dążeniu do celu, systematyczność, dyscyplina wewnętrzna i samokontrola
- .Budzenie szacunku do przyrody i jej piękna;
- Uświadamianie zagrożeń wynikających z nadmiernej niewłaściwej eksploatacji zasobów przyrody;
- Kształtowanie postawy świadomego i racjonalnego korzystania z dóbr naturalnych;
- Wskazywanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu ludzi i przyrody;
- Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni;
- Kształtowanie odpowiedzialności za skutki własnych badań i decyzji;
- Kształtowanie umiejętności przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zajęć.

## Geografia

- Poznawanie siebie, swoich predyspozycji, talentów oraz kształtowanie różnych aspektów własnej osobowości,
- Rozwijanie pasji poznawczej skutkującej wzrostem zainteresowania i motywacji wewnętrznej do uczenia się geografii,
- Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- Łączenie racjonalności naukowej z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości,
- Przyjmowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania,
- Kształtowanie poczucia tożsamości, patriotyzmu oraz postaw wspólnotowych i obywatelskich,
- Kształtowanie poczucia dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku naszego narodu poprzez poznanie m.in.: różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia, w tym sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej,
- Rozwijanie przekonania o potrzebie uczestnictwa w rozwoju własnego regionu i Polski, a także podejmowania działań na rzecz zachowania ich dziedzictwa przyrodniczego oraz kulturowego,
- Kształtowanie pozytywnych, emocjonalnych i duchowych więzi z krajem ojczystym, z najbliższym otoczeniem społecznym i przyrodniczym („małą ojczyzną”, własnym regionem), a także w pewnym stopniu z całą planetą Ziemią,
- Rozwijanie zdolności percepcji najbliższego otoczenia i miejsca rozumianego jako „oswojona” najbliższa przestrzeń, której uczeń nadaje pozytywne znaczenia,
- Poszukiwanie, odkrywanie i dążenie do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości niezbędnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie na drodze rzetelnej i systematycznej pracy,
- Kształtowanie świadomości o potrzebie współpracy dotyczącej zwalczania zagrożeń środowiska przyrodniczego oraz zagrożeń społecznych,
- Przygotowanie się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej oraz państwie,
- Kształtowanie postaw patriotycznych,
- Poczucie odpowiedzialności za stan środowiska geograficznego i przyszły rozwój społeczno-kulturowy i gospodarczy „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski,
- Rozwijanie poczucia estetyki oraz potrzeby kształtowania ład przestrzennego,

- Przelamywanie stereotypów i kształtowanie postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.

## Chemia

- Rozwijanie aktywności i samodzielności uczniów m.in. w samodzielnym opisywaniu eksperymentów, prezentacji ich wyników oraz formułowaniu uogólnień;
- Kształcenie twórczego i krytycznego myślenia, postawy odkrywcy i badacza;
- Łączenie wiedzy teoretycznej z doświadczalną;
- Ukazywanie obecności chemii w otoczeniu;
- Rozwijanie zainteresowania otaczającym światem i motywacji do zdobywania wiedzy;
- Dostrzeganie problemów zagrożeń cywilizacyjnych i możliwości ochrony środowiska;
- Kształtowanie aktywnej postawy wobec potrzeby rozwiązywania problemów;
- Kształtowanie umiejętności współpracy w zespole, przestrzegania reguł, współodpowiedzialności za sukcesy i porażki, wzajemnej pomocy;
- Kształtowanie takich cech jak: dociekliwość, rzetelność, wytrwałość i upór w dążeniu do celu, systematyczność, dyscyplina wewnętrzna i samokontrola;
- Kształtowanie wyobraźni i poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie;
- Kształtowanie łatwości wypowiedzi, a przy tym wyrabianie umiejętności prezentowania efektów własnej pracy i omawianie efektów pracy zespołowej;
- Kształtowanie postawy tolerancji wobec cudzych poglądów.

## Fizyka

Kształtowanie postaw, przekonań i wartości, które pozwolą uczniowi:

- dostrzegać piękno przyrody i zjawisk w niej zachodzących;
- szanować środowisko naturalne człowieka i przeciwdziałać jego zagrożeniom;
- być przekonanym o możliwościach obiektywnego poznawania świata i praw nim rządzących
- mieć świadomość ograniczonych możliwości naszego poznania;
- przejawiać postawę badawczą wobec otaczającej nas rzeczywistości;
- obserwować zjawiska zachodzące w przyrodzie, starać się przewidywać ich przebieg i skutki na podstawie poznanych praw i zasad;
- doceniać rolę wiedzy w rozwoju naszej cywilizacji;
- dostrzegać zagrożenia dla człowieka i naszego środowiska wynikające z rozwoju nauki i techniki;
- współpracować w zespole w celu osiągnięcia zamierzonego celu;
- doceniać rolę pracy zespołowej;
- prezentować i uzasadniać swoje poglądy i przekonania;
- wykazywać cierpliwość i dokładność w pracy;
- mieć przekonanie o możliwościach i korzyściach wynikających ze stosowania zdobyczy informacyjnych naszej cywilizacji;
- być współodpowiedzialnym za użytkowanie wspólnych zasobów informacyjnych i korzystanie z technologii komputerowej;
- odczuwać satysfakcje i radość poznania;
- mieć poczucie własnej wartości i znać swoje możliwości;
- planować własny rozwój intelektualny i być za niego odpowiedzialnym.
- prezentować postawy odpowiedzialności za własny rozwój intelektualny
- przejawiać zaangażowanie w zdobywaniu wiedzy i rozwijaniu zainteresowań
- prezentować dociekliwość i postawę badawczą
- prezentować postawę życzliwości wobec kolegów

## Historia i społeczeństwo

- Poznanie ważnych wydarzeń z dziejów narodu polskiego, zwłaszcza przez dokonania wybitnych postaci historycznych.
- Zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi i religijnymi, wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich. Rozbudzanie poczucia miłości do Ojczyzny poprzez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego.
- Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo, utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej.
- Budowanie szacunku dla innych ludzi oraz dokonań innych narodów.
- Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną.
- Kształtowanie zrozumienia dla takich wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno oraz rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej.
- Rozwijanie wyobraźni historycznej.
- Kształtowanie zdolności humanistycznych, sprawności językowej, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, formułowania i wypowiedzania własnych opinii.
- Rozwijanie zdolności określania swojej przynależności do grupy rodzinnej, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, narodu, państwa, społeczności europejskiej.
- Formułowanie pytań i problemów dotyczących zjawisk zachodzących w środowisku lokalnym, regionalnym oraz poszukiwanie ich rozwiązań z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji,
- Wykazywanie się stosowną do swojego wieku postawą patriotyczną i obywatelską motywującą do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- Umiejętność określenia samodzielnej i świadomej samoidentyfikacji kulturowej, narodowej, etnicznej, regionalnej i państwowej.
- Przygotowanie do indywidualnego i grupowego działania w najbliższym otoczeniu społecznym i na forum szkoły.

## Muzyka

- Rozwijanie wrażliwości artystycznej,
- Rozbudzanie wiary we własne możliwości i zdolności,
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za wspólnie podjęte zadania,
- Rozwijanie umiejętności pracy w grupie
- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej,
- Kształtowanie patriotycznej postawy wobec dziedzictwa kulturowego,
- Uczenie szacunku i zrozumienia dla odmiennych kultur,

- Kształtowanie postawy życzliwości wobec działań artystycznych rówieśników,
- Zachęcanie do udział w życiu artystycznym społeczności lokalnej,
- Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze,

## Plastyka

- 
- **Uczenie kultury tworzenia i odbioru sztuki**
- Docenianie, poznawanie znaczenia spuścizny sztuki jako ważnego elementu kultury materialnej. Szacunek i poznawanie dorobku artystycznego ludzkości
- Kształtowanie osobowości twórczej, postaw twórczych, kreatywności.
- Wyrabianie potrzeby systematycznego podejmowania działań o charakterze twórczym.
- Nauka wartościowego sposobu aktywności, również jako spędzanie czasu wolnego.
- Podkreślenie wychowawczego aspektu plastycznych działań artystycznych umożliwiających unaocznienie, urzeczywistnienie pomysłów, pokonywanie trudności twórczych w procesie tworzenia od koncepcji do realizacji oraz kształtowanie cierpliwości i wytrwałości w trakcie wykonywania prac
- Uczenie wyrażania swojej indywidualności, uczuć i przeżyć przez tworzenie prac plastycznych na określony temat. Nauka społecznie akceptowanego sposobu wyrażania negatywnych uczuć i przedstawiania trudnych problemów w pracach plastycznych.
- Szanowanie własnej pracy, kulturalne zachowanie podczas tworzenia, szacunek do pracy innych, akceptowanie różnorodności rozwiązań, unikanie niewłaściwych form krytyki, tolerancja.
- Ocena wartości i określanie misji artysty, wizji świata, granic wolności artysty w sztuce związanych z powszechnie szanowanymi wartościami dla ludzkości. Nauka umiejętności pełnego, kulturalnego uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, oglądania ekspozycji i zabytków przez poziom wiedzy o imprezie, zjawisku artystycznym, zabytku oraz odpowiednie zachowanie i ubiór.
- Nauka kultury pośredniego kontaktu z dziełami sztuki – korzystanie z publikacji książkowych i zasobów internetowych. Wyrabianie świadomości szacunku, ochrony własności intelektualnej, kultura odbioru przez korzystanie z właściwych, legalnych publikacji i źródeł informacji.

## Technika

Kształcenie postawy ucznia, który:

- dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- przewiduje skutki swojego postępowania,
- troszczy się o środowisko poprzez efektywne i oszczędne gospodarowanie jego zasobami,
- jest odpowiedzialny za własne działania i dba o ich jakość,
- obiektywnie ocenia działania własne i otoczenia

**Informatyka    Kształcenie postawy ucznia, który:**

- potrafi świadomie korzystać z Internetu,
  - jest odpowiedzialny za siebie i innych – potrafi z zaangażowaniem argumentować zagrożenia wynikające z niewłaściwego wyboru źródła informacji i samej informacji, m.in. nie wchodzi na strony obrażające godność osobistą, propagujące treści niezgodne z zasadami właściwego zachowania, zawierające obraźliwe i wulgarne teksty, propagujące przemoc,
  - unika nawiązywania poprzez Internet kontaktów z nieznanymi osobami,
  - stosuje zasady taktowanego zachowania w Internecie, m.in. przestrzega podstawowych zasad netykiety,
  - korzysta z cudzych materiałów w sposób zgodny z prawem.
  - potrafi z zaangażowaniem argumentować zagrożenia wynikające z korzystania z niewłaściwych gier komputerowych, m.in. nie korzysta z gier zawierających elementy przemocy i okrucieństwa oraz nie nakłania kolegów do korzystania z takich gier.
- 
- potrafi rozwiązywać proste zadania problemowe, wymagające logicznego myślenia.
  - rozumie konieczność korzystania z licencjonowanego oprogramowania komputerowego.
  - stosuje zasady zdrowej pracy przy komputerze
  - przestrzega zasad współpracy w grupie.
  - rozwija dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na rzetelne zdobywanie wiedzy.

**Wych.  
Fizyczne**

- Bezpieczne uczestnictwo w aktywności fizycznej o charakterze rekreacyjnym i sportowym ze zrozumieniem jej znaczenia dla zdrowia;
- Udział w aktywności fizycznej ukierunkowanej na zdrowie, wypoczynek i sport;
- Stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej i higieny osobistej;
- Poznawanie własnego rozwoju fizycznego i sprawności fizycznej oraz praktykowanie zachowań prozdrowotnych;
- Rozwijanie zamiłowań i zainteresowań do spontanicznej rekreacji ruchowej, zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami;
- Stwarzanie warunków pozwalających na odkrycie dla siebie szeregu nowych umiejętności i doświadczeń, strefy nieznanej dotąd wiedzy o ruchu, zdrowiu, sporcie i rekreacji;
- Zaznajomienie z diagnozą sprawności fizycznej i rozwojem fizycznym oraz z ich znaczeniem;
- Zapoznanie z zasadami treningu zdrowotnego;
- Przyswojenie umiejętności związanych z aktywnym wypoczynkiem, rozwijanie zamiłowań rekreacyjnych oraz wybór sportu całego życia;
- Wdrożenie do czystej, sportowej rywalizacji oraz umiejętności kulturalnego kibicowania
- Rozwijanie własnych zdolności taneczno-rytmicznych i wdrażania siebie poprzez ruch.



**Wychowanie  
do życia w  
rodzinie.**

- Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny
- Okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie.
- Pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania. Pokonywanie trudności okresu dorastania
- Kształcenie umiejętności przyjęcia integralnej wizji osoby. Wybór i urzeczywistnianie wartości służących osobowemu rozwojowi. Kierowanie własnym rozwojem, podejmowanie wysiłku samowychowawczego zgodnie z uznawanymi normami i wartościami. Poznawanie, analizowanie i wyrażanie uczuć. Rozwiązywanie problemów
- Pozyskanie wiedzy na temat organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym oraz akceptacja własnej płciowości. Przyjęcie integralnej wizji ludzkiej seksualności. Umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunek dla ciała innej osoby
- Uświadomienie i uzasadnienie potrzeby przygotowania do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Zorientowanie w zakresie i komponentach składowych postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa.
- Korzystanie ze środków przekazu, w tym z internetu, w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem.